

aniel Helsing – Vår korrespondent i Reno,

V

Skateboardens poetik

Tre intressen har följt mig sedan tonåren: vetenskap, litteratur och skateboard. Varken vetenskapen eller litteraturen har någon särskild historisk koppling till USA:s västkust. Detsamma kan inte sägas om skateboardåkning. När vi flyttade från södra Kalifornien till norra Nevada i juni lämnade vi inte bara palmerna och stränderna – vi lämnade även skateboardens födelseort och mecka.

Den äldsta och mest avlägsna föregångaren till skateboarden är det tidiga 1900-talets sparkcyklar. Men de mer omedelbara föregångarna såg dagens ljus någon gång på 1940- eller 1950-talet i Kalifornien, när surfare skruvade fast rullskridskohjul på gamla surfbrädor. På så sätt kunde de ”surfa” även när havet var lugnt, och aktiviteten döptes logiskt nog till ”sidewalk surfing”. Sedan dess har brädorna, hjulen och truckarna (de axlar på vilka hjulen sitter) utvecklats avsevärt, men i början av 1990-talet antog brädorna i princip

Just flödet utmärker också skateboardåkningen när den är som bäst. Åkaren flödar fram på gatorna och använder stadsarkitekturens utformning och föremål – trottoarer, betongkanter, trappor, räcken – när han eller hon gör sina trick. Att lära sig brädkontroll och en mångfald av trick tar flera år, för att inte tala om att få dem att se träffsäkra och naturliga ut.

den form de fortfarande har, med en upphöjd bak- och framdel (som även i Sverige kallas vid sina engelska namn, tail respektive nose).

Skateboardåkningens popularitet har gått i vågor, med ungefär en topp per årtionde sedan 1960-talet. Den sista vågen, som inleddes i mitten av 1990-talet, bröts aldrig riktigt utan växte till sig och bredde ut sig – så till den grad att skateboard från och med i år är en olympisk sport. Exakt hur aktiviteten ska klassificeras – sport? hobby? livsstil? – är dock en omdebatterad fråga.

Jag gör en kickflip på en parkeringsplats i Reno. Foto: Sydney Lane

Jag började åka skateboard i 12-årsåldern och var som mest aktiv i högstadiet och början av gymnasiet. Om mitt tonårsjag hade skrivit en skateboarddikt skulle den kanske ha låtit som många av dem man kan hitta på nätet, publicerade på nätforum som [Poetry Soup](#) och [Hello Poetry](#):

Jag känner vinden i håret

Ett (klassiskt) omslag till skateboardmagasinet Transworld Skateboarding

Att fånga det flödande livet i det frusna språket är i grund och botten omöjligt, men de bästa poeterna lyckas med det ändå. I Kesslers dikt är skateboardåkandet inte ett objekt för estetisk behandling i sig självt utan fungerar snarast som en synekdoke för ungdomens livsupplevelse och livets flöde. Hur skulle en dikt se ut som, på en och samma gång, å ena sidan använde skateboardåkning som en metafor eller metonymi, och å andra sidan skildrade själva skateboardåkandet på ett sätt som var initierat och detaljrikt men samtidigt greppbart och tillfredsställande för utomstående? Kanske saknas det alltså en poet som kan besvara den frågan?

Inom det lilla men faktiskt existerande akademiska fältet skateboardstudier, vars företrädare bland

*och solen på näsan.
Jag gör en noseslide på curben
och en kickflip på marken
i en line. Solen skiner,
livet rullar.*

Precis som med schack, som jag skrev en essä om här för ett par månader sedan, utmärks skateboardvokabulären av en stor mängd specialuttryck som är självklara för den insatta men som för den utomstående lika gärna kunde ha varit latin. Lika lite som med schack utgör förvisso detta med nödvändighet ett hinder för en diktare som känner sig hågad, men av någon anledning har mina försök att hitta etablerade poeter som skriver om skateboard varit nära nog fruktlösa. Kanske är det helt enkelt inte så vanligt att beprövade diktare har gedigna skateboardbakgrunder? Hur det än må vara med den saken fångar den kaliforniske poeten Stephen Kessler, i sin "[Skateboard Sonnet](#)" från 2018, det livets flöde som min exempeldikt tafatt sträcker sig efter:

*A boy with a shaved head and a wiry girl,
black ponytail trailing, flash past the
window
on this perfect May afternoon, Monterey
a purple outline across the bay, like the
slope
of a thigh in profile, a reclining nude's
gift to the light in the spring sky, cut with
streaks
of bird flight, overhead wires, car exhaust
and kids on skateboards powered by the*

annat kommer från medievetenskap, urbana studier och sociologi, har man diskuterat skateboardkulturens visuella och audiovisuella aspekter. Dessa ingångar ligger nära till hands, dels eftersom skateboardåkning är en visuellt slående och dynamisk aktivitet, dels för att skateboardkulturen lever och andas skateboardmagasin och -filmer. Det är genom magasinerna och filmerna som namnen, tricken, märkena och stilarna syns och sprids. Innan populärvetenskapen tog över mitt tonårsliv i 16-årsåldern var det enda jag tittade på, bortsett från TV3:s såpa *Vita lögner*, skatevideor, det vill säga videor som produceras av något skateboardföretag eller -magasin med sponsrade åkare som gör trick till musik. Skatevideon är dock en långt mer komplex och fascinerande genre än vad en sådan snabbdefinition ger vid handen. Under genrens drygt halvsekelånga historia – [Skaterdater](#) från 1965 räknas allmänt som den första – har filmare och producenter experimenterat med kamerarörelser, trickordning, slow motion-effekter, musikval och många andra aspekter. Att undersöka skatevideons grammatik och semantik hade varit ett spännande forskningsprojekt.

Men teknik och redigering är inte allt som krävs för att en skatevideo ska flöda. Än viktigare är åkaren – vilka trick åkaren gör, hur den gör tricken, var den gör dem, hur fort, hur snyggt, hur skickligt, hur inspirerat. Det finns otaliga bra åkare att välja mellan när man känner för att få lite inspiration innan man sticker i väg till någon parkeringsplats för att åka en stund. Man om man vill se skateboardpoesi i rörelse, då bör man titta på britten Tom Penny. I mitten av 90-talet åkte Penny,

*grace
of their supple, muscular legs, sweet limbs
later
to be entwined on a bed somewhere, at
least
as I can see them through my own quick
past.
It was on days like this, under such a sky,
my summer flowered without my knowing
how
fleeting it was, like those kids who just
whizzed by.*

Denna dikt inte bara fångar livets flöde – den flödar själv. De första elva raderna utgör en enda lång mening som med skenbar enkelhet målar upp en bild av liv och ungdom i rörelse. Den skenbara enkelheten är avgörande; att uppnå en sådan träffsäkerhet och naturlighet i uttrycket kräver årtal av fascination för livet, besatthet av språket och kärlek till det poetiska hantverket – och övning, övning, övning.

17 år gammal, till södra Kalifornien med några vänner för att åka skateboard. Det dröjde inte länge innan hans unika stil och svåra trick, fångade på film och fotografier, tog skateboardvärlden med storm. Han blev så känd och beundrad att han några år senare flyttade till Frankrike och mer eller mindre gick under jord för att få vara i fred med sin bräda. Han dök upp igen i och med sin medverkan i skateboardföretaget Flips video *Sorry* (2002), och han verkar ha rest runt och åkt skateboard i Europa och USA sedan dess. Hans senare videor är sevärda och njutbara på sitt sätt, men ingen har sett naturligare ut på brädan och åkt snyggare än vad Penny gjorde åren kring 1995. Och det är inte bara jag, en vanlig dödlig åkare, som säger detta – många framstående proffs verkar tycka så också. Pennys videor från den tiden förkroppsligar det magiska flöde som, när man stöter på det i en dikt, får en att känna: detta är estetisk fulländning. Vad passar sålunda bättre som avslutning på denna essä om skateboards poetik än ett montage, redigerad av undertecknad, med tre videor från skateboardpoetens 90-tal?

Tom Penny Poet of Skateboarding

Daniel Helsing, Reno, NV
(18 augusti 2021)

Sidor: 1 2 3 4 5 6

Populär Poesi stöds av

KULTURRÅDET

KULTURENS

© 2021 Populär Poesi | Drivs med Responsive Theme